

VRHUNSKO OSTVARENJE

Dječje kazalište Branka Mihaljevića, Osijek: Vladimir Nazor / Tamara Kućinović, *Bijeli jelen*, red. Tamara Kućinović

Dječje kazalište Branka Mihaljevića iz Osijeka sve ozbiljnije čini iskorak u proširivanju svoje djelatnosti. Osijeku naime već odavno nedostaje treća kazališna scena, ona za mlade, koja bi predstavljala sponu između kazališta za *male* i kazališta za *velike*. Taj je napor načelno započet s ponekim stidljivim proplamsajem već davne 1999. godine predstavom *Bistri vitez Don Quijote od Manche*, preko *Žar ptice* (2012) i *Jamesovih mački*

(2013), a procvat je doživio pod ravnateljstvom Ivica Lučića za čije su vrijeme postavljene *Romeo i Julija* (2014), *Gulliverova putovanja*, *Jonathanov let* i *Pinokio* (2015) te se nastavio s iznimno kvalitetnim predstavama u 2016. godini *Ja magarac* i novim naslovom *Bijeli jelen* Vladimira Nazora u režiji i dramaturgiji Tamare Kućinović u petak 28. listopada 2016.

Priča o siroti i malenoj, ali hrabroj i odlučnoj djevojčici Anki i njezinom susretu sa životinjskim svijetom poznata je svima, pogotovo kada se uzme u obzir da se radi o lektiri za treći razred osnovne škole. U ovoj verziji priče Anku (Kristina Fančović) je u šumu protjerao knez Bodo (Đorđe Dukić) jer mu je upropastila lov i oslobodila Jelenu (Edi Čelić) i Košutu (Ivana Vukićević). Dirnuti sudbinom protjerane djevojčice, Jelen i Košuta se smiluju te odluče usvojiti Anku koja će zamijeniti njihovo mladunče kojeg su ubili lovci. U šumi započinje Ankin proces sazrijevanja i spoznaje te se na putu bogatom sretnih i nesretnih avantura susreće s Vukovima (Đorđe Dukić, Srđan Kovačević, Gordan Marijanović), Pticama (Đorđe Dukić i Inga Šarić), Medvjedom (Areta Čurković) te na kraju i mladim knezom Ulrikom (Srđan Kovačević) koji će je vratiti u svijet ljudi kojem pripada i pružiti joj ljubav, toplinu i sigurnost životnog partnera koju u životinjskom svijetu nije mogla dobiti.

Tamara Kučinović s asistentom režije Nikšom Eldanom stvorila je funkcionalnu, logičnu, zanimljivu i vizualno iznimno dopadljivu predstavu. Prema programskoj knjižici, predstava je namijenjena uzrastu 7+ (traje i 55 minuta), međutim zahvaljujući istančanom osjećaju redateljice, na predstavi su uživali, a i uživati će svi, od najmanjih do najvećih. Tamara Kučinović to je postigla spajanjem zakonitosti različitih vrsta kazališta fizičkog, dramskog, epskog, suvremeno cirkuskog, s promišljenom i nadahnutom dramatizacijom, koja nikoga neće ostaviti ravnodušnim.

Predstava se otvara s Ankom koja poetski, mirnim, mekim, a opet autoritativnim glasom pod svjetlom reflektora počinje pričati svoju priču (izvrsno rješenje za zaokupljanje pozornosti onih najmanjih) u kojoj ubrzo na scenu ulaze Jeleni sa štakama, štulama i štulama za skakanje.

Prvotno iznenađenje ubrzo postaje oduševljenje publike, a kako se priča zahuktava susrećemo se i s vukovima s rolama na koljenima, pticama na disko rolama, medvjedom na cirkuskom biciklu, a ljudske zamke i alati temelje se na kotačima različitih veličina i vrsta. U samo naizgled vizualnoj i tehničkoj efektivnosti korištenja tih elemenata, ubrzo se otkrivaju puno dublja značenja pa kotači tako predstavljaju jedno od najvećih izuma civilizacije koji se suprotstavljaju prirodi koja je drukčija, ali u kojoj su ljudi ipak ostavili traga. Osim toga, ljudi kotače i tehničke inovacije koriste kao oružje ili kao način morbidne zabave što je najbolje oslikano u medvjedu koji zna što je bicikl i kao iskusan i mudar brani boravak ljudi u šumi jer je očigledno bio zarobljen i primoran da nastupa u cirkusu.

Cijela predstava tako odiše dvostrukim razinama i zbog toga upravo funkcionira za šaroliku publiku. S jedne strane, prati se

osnovna linija radnje u kojoj se tematizira potreba pojedinca za život sa sebi sličnima, traženje utjehe, sigurnosti, ljubavi i stvaranje životnih partnerstava, a s druge strane se vješto nijansira satira prisutna u svakoj pori izvedbe. Ankin prisustvo u društvu kojem *ne pripada* i odnos prema njoj može se čitati iz različitih vizura poput problematike izbjeglica iz Sirije, krize identiteta, drugosti, utjecaja drukčijih kultura, problema integracije i slično. Primjeri su

tople, komične, a istovremeno značenjski duboke scene u kojima na primjer Anka pita Medvjeda može li se voziti s njim sutra ili prekosutra, a on ne razumije ljudsko poimanje vremena, međutim, nakon druženja s Ankom, Medvjed usvaja ljudsku terminologiju i upotrebljava je s razumijevanjem. Ili scena u kojoj Anka prisustvuje zabavnom i dinamičnom ritualu poziva na parenje ptica u kojem počinje shvaćati kako treba naći partnera iste vrste. Još jedno nadahnuto rješenje predstavlja i način na koji životinje komuniciraju. U predstavi govori samo Anka, dok životinje komuniciraju mislima kroz prethodno snimljene replike, čime se dodatno naglašavaju razlike između dva svijeta. Međutim još znakovitiji je odgovor kada Anka pita Jelena „nije li im onda stalno buka u glavi?“, na što Jelen odgovara „da životinje govore rijetko i smisleno te ne troše uludo riječi poput ljudi“.

Osim navedenog, Tamara Kučinović, Nikša Eldan i Davor Molnar predstavu su dodatno obogatili izborom evergrina (Édith Piaf) i kvalitetne klasične glazbe (Edvard Grieg, *U dvoru planinskog kralja*; Claude Debussy *Suita Bergamasque Claire de Lune*, Frédéric Chopin *Poloneza u fis molu op. 44* i drugo) koja se u potpunosti uklapaju u poetičnost izvedbe te u žanru melodrame svijetlim tonovima karakteriziraju sretne trenutke, a tamnim opasnost. Posebno efektan je trenutak u kojem krdo Jelena slavi svoje prvo kaljužanje s Ankom čime ona prolazi svojevrсну ritualnu inicijaciju, u kojem Anka s Jelenima na štakama, štulama i štulama za skakanje sinkronizirano pleše na *Čardaš* Vittorija Montija. Tomu svemu moraju se dodati i jednostavna, ali praktična i funkcionalna scenografija (Zdenka Lacina), koja prozračnim plahtama dijeli realni svijet od sjećanja ili strunama od poda do vrha scene odjeljuje svijet ljudi i životinja što simbolizira bliskost, ali opet

odijeljenost, te kostimi (Zdenka Lacina) u pastelnim bojama šumske jeseni u kombinaciji s oblikovanjem svjetla (Igor Elek i Tamara Kučinović) što upotpunjuje cjelokupan dojam i daje mu dodatnu značenjsku i praktičnu razinu.

Takav redateljski koncept vrlo je zahtjevan za ansambl koji je još jednom svoj posao odradio na iznimno

visokoj razini. Plesali su na štulama, štakama i štulama za skakanje, nosili na leđima Anku, rolali se iz jednog kuta scene u drugi, a sve to s vještinom i sinkronizacijom na kojoj bi im pozavidjeli iiskusni umjetnici suvremenog cirkusa. Najteži zadatak imala je Kristina Fančović koja je većinu vremena stajala ispred publike pod svjetlom reflektora, ogoljena i *nezaštićena* scenskim pomagalicama i efektima i to je odradila vrhunski s iskrom iskrenosti koja se mogla vidjeti u njezinim očima. Ništa manje zahtjevni nisu bili niti trenuci u kojima je ostatak ansambla u ulogama životinja morao samo gestom i mimikom izraziti svu emociju trenutka sadržanu u tekstu koji nisu izgovarali, što je jednako tako izvedeno na zavidnoj razini, a ponajviše se kao i uvijek istaknuo Edi Ćelić koji je u svakom trenutku bio Jelen svakim dijelom svog scenskog bića. Svi do jednog tako su dali svoj obol ovoj izvedbi i pokazali što sve mogu kada cijeli tim radi zajedno kao jedan.

Nova premijera Dječjeg kazališta Branka Mihaljevića iz Osijeka tako ponovo diže granice izvrsnosti i otvara nove prostore kazališnih užitaka na novim razinama. Šteta samo da sav taj silni trud nije do sada prepoznat pa da kazalište i službeno proširi svoju djelatnost na kazalište za mladu publiku što bi rezultiralo iznimno pozitivnim pomacima. Osijek bi dobio scenu koja nedostaje godinama a nužno je potrebna, dobili bi bogatiji i raznolikiji repertoar, a otvorila bi se i nova radna mjesta. Sve u svemu, *Bijeli Jelen* je vrhunsko kazališno ostvarenje u svim elementima u kojem mogu uživati i stari i mladi te će zasigurno biti nova hit predstava koja će osvajati i publiku i kritiku i festivale.

© *Alen Biskupović, KAZALIŠTE.hr, 8. studenoga 2016.*

Vladimir Nator / Tamara Kućinović

Bijeli jelen

redateljica Tamara Kućinović

premijera 28. listopada 2016.

dramatizacija Tamara Kućinović, kostimi i scena: Zdenka Lacina, izbor glazbe Tamara Kućinović, Nikša Eldan i ansambl Tehnolog Davor Molnar, oblikovanje svjetla Igor Elek i Tamara Kućinović, asistent redateljice Nikša Eldan, voditelj tehničke službe Dražen Golubić, inspicijent Zdenka Kovaček, majstor tona Josip Ogribić, majstor svjetla Igor Elek, šozornički tehničar Tihomir Čakalić, izrada kostima Maja Marković, Zdenka Lacina, Jelena Vučković, Suzana Šambar, Matija Dijanović i Lara Kovaček, stručna suradnica u izradi kostima: Ana Piskač-Dimitrijević, izrada scenografije i rekvizita Siniša Ardalić, Davor Molnar, Zdenka Lacina i Mahoor Mirshakkak

izvode: Kristina Fančović (Anka), Srđan Kovačević (Ulrik), Edi

Ćelić (Jelen / Tata), Ivana Vukićević (Košuta / Mama), Đorđe
Dukić (Vuk / Knez Bodo), Areta Ćurković (Medvjed / Kneginja),
Inga Šarić, Đorđe Dukić (Ptice), Aleksandra Colnarić /Gordan
Marijanović, Inga Šarić, Đorđe Dukić, Srđan Kovačević (Lovci),
Aleksandra Colnarić / Gordan Marijanović, Srđan Kovačević,
Đorđe Dukić (Vukovi), Aleksandra Colnarić / Gordan
Marijanović, Srđan Kovačević, Edi Ćelić, Ivana Vukićević, Tamara
Kučinović (Krdo jelena)